

Lärande för hållbar utveckling

"Skolan skall sträva efter att varje elev utvecklar sin förmåga att göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden grundade på kunskaper och personliga erfarenheter.

Skolan skall sträva efter att varje elev kan leva sig in i och förstå andra människors situation och utvecklar en vilja att handla också med deras bästa för ögonen och visar respekt för omsorg om såväl närmiljön som miljön i ett vidare perspektiv." (Lpf 94)

Arbetsätt

Ett lärande för hållbar utveckling karakteriseras av demokratiska arbetsmetoder och processinriktade förhållningssätt där de lärande är delaktiga och har ett reellt inflytande. Det innebär:

- demokratiska arbetsätt
- kritiska förhållningssätt
- ämnesövergripande samarbeten
- mångfald av metoder för lärande

Uppdraget att utbilda för en hållbar utveckling har formulerats i internationella överenskommelser och nationella styrdokument. Kärnan är att de lärande ska utveckla ett kunskapsbaserat förhållningssätt till viktiga etiska frågor rörande förhållandet mellan människor och människors förhållande till naturen. Utifrån kunskapen ska de både kunna delta i demokratiska processer och göra medvetna val. Därmed kan de medverka till att en hållbar utveckling blir verklighet.

Demokratiska arbetssätt

För att möjliggöra detta bör undervisning/pedagogisk verksamhet inom området hållbar utveckling kännetecknas av ett demokratiskt arbetssätt där processen sätts i centrum. Den lärande ska ges möjlighet att vara delaktig i utformningen av både undervisnings/den pedagogiska verksamhetens former och innehåll.

"Det är inte tillräckligt att i undervisningen förmedla kunskap om grundläggande demokratiska värden. Undervisningen skall bedrivas i demokratiska arbetsformer och utveckla elevernas förmåga och vilja att ta personligt ansvar och aktivt deltaga i samhällslivet. Elevernas möjligheter att utöva inflytande på undervisningen och att ta ansvar för sina studieresultat förutsätter att skolan klargör utbildningens mål, innehåll och arbetsformer, liksom vilka rättigheter och skyldigheter eleverna har." (Lpf 94)

Kritiska förhållningssätt

"Skolan skall sträva efter att varje elev ökar sin förmåga att självständigt formulera ståndpunkter grundade på såväl empirisk kunskap och kritisk analys som förnuftsmässiga och etiska överväganden." (Lpf 94)

Kritiska förhållningssätt ska vara centrala vid planering och genomförande. Detta innebär att intressekonflikter mellan krafter i samhället och hur de påverkar olika parter beskrivningar av ett problem eller en fråga ska tydliggöras. Därigenom ges de lärande möjlighet att utveckla förmåga att värdera information och bedöma konsekvenser av olika handlingsalternativ.

Ämnesövergripande samarbeten

Hållbar utveckling ska vara ett sammanknytande perspektiv som hjälper lärandet och lärare att relatera nya kunskaper till det som tidigare lärts in och att koppla samman kunskaper och perspektiv från olika ämnen. Ämnesövergripande samarbeten blir därmed ett viktigt inslag i perspektivet hållbar utveckling.

Mångfald av pedagogiska metoder

Pedagogiken bör bygga på kunskaper om hur människor lär sig. Det innebär att hänsyn ska tas till varje individs lärstil. Frågor som tas upp i undervisningen/den pedagogiska verksamheten bör behandlas från dåtid till framtid och från det lokala till det globala. För att möjliggöra ständiga förbättringar av organisation och pedagogik bör arbetssättet präglas av värdering av vilka effekter val av innehåll, pedagogiska metoder och organisationsformer får för de lärandes utveckling.